
Od Autorek.

Przegląd Pruszkowski nr 1, 4-6

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD AUTOREK

*"A wtem pośród nas Pan Bóg Tomasz objawił,
On podwyższył umysły i serca naprawił,
Związał nas i na pewnej gruntował podstawie.
Trudom dawał porządek, szlachetność zabawie"*

Adam Mickiewicz

Ten cytat autorki znalazły w piśmie szkolnym „Krok naprzód”. Wyjaśniamy on, dlaczego szkoła przyjęła nazwę jednego z twórców Filomatów i Filaretów - Tomasza Zana.

W książce staraliśmy się ukazać, jak przez lata istnienia tej szkoły nauczyciele uczyli i wpajali młodzieży zasadę jak "trudom dawać porządek, szlachetność zabawie" i co z tego wynieśli wychowankowie „Zana”.

Ze szkołą im. T. Zana łączą nas bliskie i serdeczne więzi. Pierwszą część (lata 1921-1945) napisała Zofia Łosiewicz-Chmurowa, uczennica tej szkoły przed wojną, w czasie wojny (tajne nauczanie) i po wojnie - matura w 1945 r.

Autorka części drugiej (lata 1945-1960) Aleksandra Gruszczyńska-Grzyska była nauczycielką na tajnych kompletach, a po wojnie w latach 1945-1951 uczyła u "Zana".

Trzecią część (lata 1960-1980) napisała Danuta Brendel-Kwiatkowska uczennica tej szkoły w latach 1954-1958.

Autorki odeszły od tradycyjnego sposobu pisania monografii szkolnych, traktowanych przeważnie jak podręczniki historii, w których nie odbija się prawdziwe życie szkoły, a odfotografowane są dokumenty administracyjno-pedagogiczne. Wybrały natomiast drogę napisania jak gdyby reportażu z dziejów szkoły, szperając po wszystkich zakamarkach życia szkolnego, prześwietlając umysły i serca. Chciały w ten sposób pokazać prawdziwych ludzi (nauczycieli i uczniów), problemy wychowawcze, ale też i sukcesy szkoły. Opierałyśmy się oczywiście na dokumentach takich jak: dzienniki ustaw, zarządzenia władz szkolnych, protokoły posiedzeń rad pedagogicznych i komitetów rodzicielskich, sprawozdania organizacji szkolnych, pisma młodzieżowe wydawane w szkole, wyciągi z codziennej prasy, listy byłych wychowanków, ich wspomnienia, a także nasze własne. Wymienione dokumenty znajdują się w archiwum szkolnym.

Opracowanie tej książki nastroczało wiele kłopotów: wyszukanie i zgromadzenie dokumentów, sprawdzenie ich wiarygodności, ustalenie imion, a nie rzadko i nazwisk, gdyż w wielu dokumentach i protokołach brakowało nazwisk opiekunów i działaczy; trzeba było szukać świadków, przeprowadzać z nimi rozmowy itp..

Naszym celem było pokazanie rezultatów pracy szkoły. Tak jak o dziele literackim nie świadczy życiorys autora, lecz wartość ideowa i artystyczna tego dzieła, tak w przypadku monografii „fotografie” dokumentów nie ukazały nam ludzi. Z tego powodu starałyśmy się przedstawić możliwie najobszerniej wychowawców, ale też i uczniów, czyli tych, którzy są sercem szkoły i dają jej życie. Chciałyśmy, żeby to życie właśnie odbiło się na kartach książki tak wiernie, jak można zobaczyć na kunsztownych rysunkach starożytnych waz greckich.

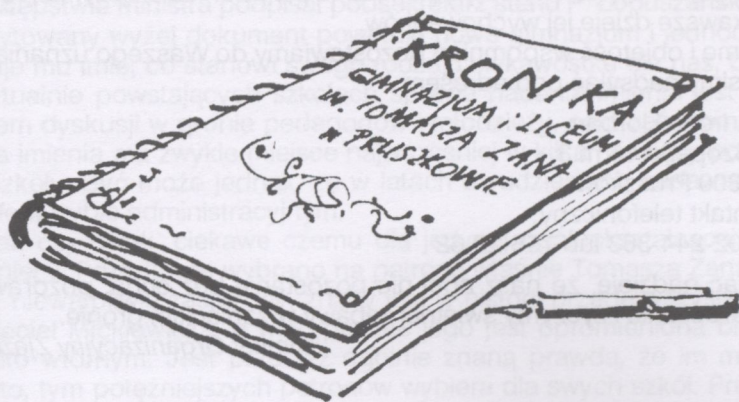
Wprawdzie długopisy to nie mistrzowskie rylce antycznych artystów, ale niech to czytelnik nam wybaczy.

Napisałyśmy tę książkę dla złożenia hołdu niestrudzonym i niezapomnianym pracownikom naszej szkoły, dyrektorom, nauczycielom, woźnym i wychowankom- którzy przynosząc zaszczyt szkole nauczyli się służyć najpiękniejszym ideałom humanistycznym. „Patriam amare, neminem laedere, suum cuique tribuere”, co znaczy „Ojczyznę kochać, nikogo nie krzywdzić, każdemu oddać, na co zasłużył”.

Pragniemy w tym miejscu podziękować wszystkim, którzy okazali życzliwość i pomoc przy pisaniu tej monografii, gdyż bez ich pomocy nie zdołałybyśmy zebrać tak obfitego materiału.

Oddając do rąk naszych wychowawców i kolegów niniejsze opracowanie zdajemy sobie sprawę, że zawiera ono wiele luk. Stąd prośba do wszystkich, którzy pamiętacie epizody, ludzi i wydarzenia związane z naszą szkołą: zróbcie gest dla naszej zacnej "budy", przekażcie posiadane informacje w formie pisemnej pod adresem szkoły lub zrelacjonujcie je autorkom na naszym jubileuszowym spotkaniu.

Mogą się one przydać do napisania obszerniejszej, pełniejszej monografii, co jest naszym skrytym marzeniem.

Koleżanki i Koledzy!

Niniejsza monografia nie obejmuje historii szkoły z lat 1982 - 2001. Zwracamy się z gorącym apelem do Abiturientów i Wychowanków naszego Liceum o wypełnienie tej luki. Spodziewamy się, że i w młodszym pokoleniu znajdą się Koledzy, których zaangażowanie i talent pozwolą uzupełnić historię szkoły.

Apelujemy zatem do Was, Kochani, nadsyłajcie wspomnienia, anegdoty, opisy zdarzeń ważnych i błahych, osobistych i dotyczących całej szkolnej społeczności, także zdjęcia, rysunki i pamiątki z czasów szkolnych. Chcemy bowiem skompletować jak najwięcej materiałów ilustrujących historię i atmosferę szkoły od jej powstania po dzień dzisiejszy, jak również co ciekawsze dzieje jej wychowanków.

Formę i objętość wspomnień pozostawiamy do Waszego uznania. Prace prosimy nadsyłać pod adresem:

Kol. Irena Horban,
ul. Szopena 16 m.3,
05-800 Pruszków.

Kontakt telefoniczny:
0-502-244-363 lub 758-22-62

Mając nadzieję, że nasz apel nie pozostanie bez echa, pozdrawiamy Was serdecznie i życzymy świetnej zabawy w zaniackim gronie.

Komitet Organizacyjny Zjazdu